

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021–2023

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwionce – Leszczynach na rzecz dziecka i rodziny	4
II. Cele programu	12
Cel główny	12
III. Źródła finansowania	14
IV. Monitoring programu.....	14
V. Odbiorcy Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	14
VI. Realizatorzy programu.....	14

Wprowadzenie

W literaturze przedmiotu rodzina uważana jest przez wszystkich socjologów za podstawową grupę społeczną. Jest jednym z naturalnych środowisk wychowawczych oraz pierwszą i fundamentalną grupą w życiu dziecka. Kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina powinna zaspokajać i ugruntować przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji¹.

Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do uzyskania pełnoletności, tj. do ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej powinna służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji kiedy zostaje ono zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

W obecnych czasach współczesną rodzinę coraz częściej dotykają zjawiska bezrobocia, ubóstwa, przemocy, nałogu oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wielopropblematyczność i złożoność tych zjawisk wymaga interdyscyplinarnych rozwiązań. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Wobec powyższego celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie, poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Obowiązek opracowania i realizacji programu wspierającego rodzinę nakłada na gminy Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań własnych gminy należy:

Art.176:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 *pomoc rodziny wspierającej* ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 *zadania ministra właściwego do spraw rodziny* ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy²

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 jest opracowanie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Program zakłada kontynuację działań profilaktycznych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie w zależności od potrzeb. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, (tj. Dz. U. z 2020 r., poz.

¹M. Łobocki, *Teoria wychowania w zarysie*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005, s. 310.

²Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (t.j. Dz.U.2020 poz.821)

- 821 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.),
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.),
 - Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.),
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie i Mieście Czerwionka-Leszczyny na lata 2016 – 2025 (załącznik do Uchwały Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach nr XVII/2011/16 z dn. 29.01.2016 r. z późn. zm. z dnia 25.05.2018 r. nr L/556/18),
 - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na lata 2016 – 2020 (załącznik do Uchwały Rady Miejskiej w Czerwionce – Leszczynach nr XVII/212/2016 r. z dnia 29 stycznia 2016 r.)

I. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwionce – Leszczynach na rzecz dziecka i rodziny

Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny położona jest w powiecie rybnickim w południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, według danych na dzień 31 grudnia 2019 roku, wynosi 40063 osób, z czego 26506 osób zamieszkuje miasto, a 13557 - pozostałe sześć sołectw wchodzących w skład gminy. Tabla nr 1 zawiera dane dotyczące liczby mieszkańców gminy z podziałem na kobiety i mężczyzn w latach 2019-2020 (stan na dzień 30.06.2020).

Tabela nr 1: Liczba mieszkańców w gminie Czerwionka-Leszczyny w latach 2019-2020 (stan na 30.06.2020)

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców	
	2019	2020
Rok		
Kobiety	20589	20534
Mężczyźni	19474	19403
Suma	40063	39973

Źródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyny

Obszarem problemów społecznych w Gminie i Mieście Czerwionka-Leszczyny zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy sądu i jego organów pomocniczych, Policji, instytucji oświatowych, podmiotów leczniczych, a także organizacji pozarządowych, kościoła i środowiska lokalnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwionce-Leszczynach funkcjonuje w strukturach gminy od 1990 roku, udzielając mieszkańcom/klientom wsparcia, które umożliwia im samodzielną egzystencję dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, aktywizację społeczno - zawodową a także szansę na dalszy rozwój. Rodziny objęte wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwionce-Leszczynach mają możliwość korzystania w sytuacjach tego wymagających m.in. z następujących form pomocy realizowanych przez pracowników OPS:

Pomoc Społeczna

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- pracę socjalną w tym Organizacja Społeczności Lokalnej
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- opłata posiłków dla dzieci w przedszkolach i szkołach,
- sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt,

- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- współpracę z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- realizację prac społecznie użytecznych,
- organizację wigilii dla osób samotnych,

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczej i wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwionce-Leszczynach wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Z świadczeń pomocy społecznej (pieniężnych i niepieniężnych) w 2019.r. skorzystało 426 rodzin a z pomocy w postaci pracy socjalnej 856 rodzin.

Najczęstszymi powodami, dla których mieszkańcy gminy Czerwionka – Leszczyny ubiegali się o pomoc społeczną były: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie jak również długotrwała choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Często niezaradności rodziny w opiece i wychowaniu dzieci towarzyszą uzależnienia i przemoc domowa.

Tabela nr 2: Powody przyznania pomocy w latach 2019-2020 (stan na 30.06.2020)

Główne powody przyznania pomocy	Liczba rodzin				Liczba osób w rodzinach	
	ogółem		w tym na wsi			
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ubóstwo	430	312	103	-	776	572
Bezdomność	51	40	20	-	62	42
Potrzeba ochrony macierzyństwa	35	26	8	-	147	101
w tym: wielodzietność	10	6	4	-	59	36
Bezrobocie	220	171	50	-	443	323
Niepełnosprawność	421	142	100	-	767	251
Długotrwała lub ciężka choroba	155	74	29	-	234	103
Bezradność w sprawach opiek. - wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	105	51	14	-	269	142
w tym: rodziny niepełne	50	25	7	-	150	74
rodziny wielodzietne	12	8	3	-	63	38
Przemoc w rodzinie	9	5	2	-	24	14
Alkoholizm	22	13	7	-	39	19
Narkomania	2	1	-	-	2	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	8	1	-	12	8
Sytuacja kryzysowa	1	5	1	-	3	13

Źródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyny

Świadczenia Rodzinne

W ramach świadczeń rodzinnych realizowane są następujące zadania:

- Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami
- Świadczenia opiekuńcze

- zasiłek pielęgnacyjny
- świadczenie pielęgnacyjne
- specjalny zasiłek opiekuńczy
- zasiłek dla opiekuna
 - Świadczenie rodzicielskie
 - „Becikowe” - zapomoga z tytułu urodzenia dziecka
 - Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego
 - Działania wobec dłużników alimentacyjnych
 - Wypłata świadczenia wychowawczego 500+
 - Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu (od roku 2017)
 - Jednorazowe świadczenie przysługujące w związku z rozpoczęciem roku szkolnego: Rządowy Program „Dobry Start”

Poniżej zamieszczono informacje na temat liczby świadczeń w latach 2019-2020 (pierwsze półrocze).

Tabela nr 3: Liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w 2019r.- 2020 (stan na 30.06.2020r.)

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń w roku	
	2019	2020
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	29350	12761
Zasiłek pielęgnacyjny	11324	5603
Świadczenie pielęgnacyjne	1662	902
Specjalny zasiłek opiekuńczy	129	54
Zasiłek dla opiekuna	285	119
Świadczenie rodzicielskie	1577	787
Becikowe	330	101
Świadczenie 500+	5678	7702
Dobry start 300+	5090	-
Fundusz alimentacyjny	3527	1738
Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000	4	2

Źródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyzny

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkimi nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do **jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł** (przyznawane na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”). W 2019r. przyznano 4 świadczenia a do 30 czerwca 2020r. – 2.

Podejmowane działania w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów są dwukierunkowe.

W pierwszej kolejności prowadzi się postępowania administracyjne mające na celu przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w sytuacjach, gdy osoba zobowiązana do alimentacji nie wywiązuje się z swojego obowiązku. Po drugie prowadzone są działania wobec dłużników alimentacyjnych, które mają na celu odzyskiwanie środków wypłacanych. Liczba udzielonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2019r. wyniosła 3527 a 2020 1738 (stan na 30 czerwca 2020).

Dodatki Mieszkaniowe, energetyczne, pomoc materialna dla uczniów oraz Karta dużej rodziny

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych.
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego.
- osobom, mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich

- własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych.
- innym osobom, mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki, związane z jego zajmowaniem.
 - osobom, zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek energetyczny stanowi częściową rekompensatę kosztów opłat ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną. Dodatek energetyczny przysługuje osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy.

Tabela nr 4 zawiera liczbę wypłaconych dodatków mieszkaniowych i energetycznych w roku 2019 oraz pierwszej połowie 2020 r.

Tabela nr 4: Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne w latach 2019 -2020(stan na 30.06.2020)

Wyszczególnienie	2019	2020
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	2781	1310
Liczba wypłaconych dodatków energetycznych	743	321

Źródło: dane OPS Czerwionka- Leszczyny

Atrakcyjną formę wsparcia dla rodzin stanowi **ogólnopolska „Karta Dużej Rodziny” oraz „Karta Gminy dla Dużej Rodziny”**. **Karta Dużej Rodziny** to program prowadzony na podstawie ustawy o Karcie Dużej rodziny od 1 stycznia 2015r. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych zarówno w instytucjach publicznych jak i w firmach prywatnych na terenie całego kraju. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. Karta zapewnia taką zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, zabawek a nawet paliwa. Obniża także koszty rachunków za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Karta ma formę dyskietki, zaś od 1 stycznia 2018r. jej posiadacze mogą ubiegać się o przyznanie Karty w formie elektronicznej- aplikacji na urządzenie mobilne. W 2019r. w ramach ogólnopolskiego programu „Karta Dużej Rodziny” wydano: 968 kart w formie tradycyjnej, 626 w formie elektronicznej oraz 625 w formie tradycyjnej i elektronicznej. Do 30 czerwca 2020r. wydano 212 kart w formie tradycyjnej, 148 w formie elektronicznej oraz 148 w formie tradycyjnej i elektronicznej.

Karta Gminy dla Dużej Rodziny to program prowadzony w gminie Czerwionka-Leszczyny od 2 czerwca 2014r., na podstawie Uchwały Nr XLIV/576/14 Rady Miejskiej w Czerwionce – Leszczynach z dnia 30 maja 2014r. Do korzystania z niej uprawnienie są członkowie rodzin wielodzietnych zamieszkujących teren Gminy i Miasta Czerwionka- Leszczyny. Karta uprawnia do korzystania z szeregu zniżek oferowanych przez partnerów programu z Czerwionki – Leszczyn i okolic. Program oferuje zniżki m.in. na zakup biletów na basen, biletów wstępu na widowisko kulturalno - edukacyjne, nauki języka angielskiego, usług komputerowych, fryzjerskich, fotograficznych, zakup sprzętu AGD i RTV, odzieży itd. W 2019r. wydano 415 „Kart Gminy dla Dużej Rodziny”, a do 30 czerwca 2020r. - 164.

Karta Seniora ma aktywizować seniorów, zachęcać do czynnego spędzania czasu wolnego. Zwiększać dostęp do różnych form rozrywki – sportu, rekreacji, inicjatyw kulturalnych. Co bardzo ważne, celem przedsięwzięcia jest także integracja środowiska seniorów. Celem programu jest poprawa jakości życia seniorów poprzez zaspokojenie ich psychicznych, społecznych i duchowych potrzeb, podniesienie poziomu aktywności, zwiększenie dostępności między innymi w zakresie usług kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych, kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie oraz zapewnienie pomocy w sytuacjach kryzysowych. W 2019r. wydano 584 „Karty Seniora”, a do 30 czerwca 2020r. wydano 127 „Kart Seniora”.

Inną formę wsparcia materialnego dla rodzin, a właściwie dla uczniów stanowią: **stypendium szkolne** oraz **zasiłek szkolny**. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, alkoholizm, narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna. Stypendium szkolne udzielane jest w następujących formach:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach artystycznych, sportowych, języków obcych, wyrównujących deficyty rozwojowe oraz innych zajęciach poszerzających wiedzę i zainteresowania ucznia, a także wyjazdów na tzw. zielone szkoły i organizowane przez szkołę wycieczki o charakterze edukacyjnym,
- pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym tj. w szczególności zakup podręczników, pomocy naukowych, przyborów szkolnych itp.,

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów ponoszonych przez uczniów szkół oraz słuchaczy kolegiów w związku z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, np.: imiennych biletów na dojazd do i ze szkoły, zakwaterowania w bursie, internacie lub stacji, posiłków w stołówce szkolnej, internatu lub prowadzonej przez inny podmiot.

Podczas ubiegania się o stypendium szkolne brana jest pod uwagę wysokość dochodu w przeliczeniu na członka rodziny.

Zasiłek szkolny natomiast może być przyznany uczniowi znajdującemu się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Przy ustaleniu wysokości zasiłku szkolnego nie bierze się pod uwagę dochodu rodziny natomiast brana jest pod uwagę indywidualna ocena skutków udokumentowanego zdarzenia losowego oraz udokumentowany wpływ tych skutków na przejściowo trudną sytuację materialną ucznia.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Poniższa tabela prezentuje liczbę przyznanych stypendiów oraz zasiłków szkolnych.

Tabela nr 5: Pomoc materialna dla uczniów w latach 2019-2020 (stan na 30.06.2020)

Wyszczególnienie	2019	2020
Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	112	43
Liczba przyznanych zasiłków szkolnych	6	12

Źródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyny

Zespół Przeciwdziałania Przemocy

Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie diagnozuje problem przemocy w rodzinie, podejmuje działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Realizuje procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 6: Rodziny objęte procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019-2020 (na 30.06.20r.)

Zadanie	Ilość	
	2019	2020
Rok		
Liczba przyjętych formularzy „Niebieskie Karty”	62	41
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	84	38
Liczba osób wskazanych jako doświadczających przemocy, w tym:	169	83
- osoby dorosłe (kobiety/mężczyźni)	67	38
- osoby małoletnie	102	45
Liczba osób wskazanych jako sprawcy przemocy	64	25
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na:	65	21
- ustanie przemocy, zaprzestanie dalszej i zrealizowany plan pracy	51	18
- brak zasadności i podejmowania działań	14	3
Liczba zabezpieczonych dzieci w trybie art. 12a	1	

Źródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyny

Do zadań Zespołu Przeciwdziałania Przemocy należą:

- realizacja procedury „Niebieskie Karty”,
- diagnoza sytuacji i potrzeb rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań interwencyjnych w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie,

- planowanie działań pomocowych: psychologicznych, prawnych, monitorujących,
- udzielanie informacji o przysługujących prawach i możliwościach uzyskania różnych form pomocy,
- praca w ramach grup roboczych,
- praca socjalna na rzecz rodzin przy użyciu metody: indywidualnego przypadku, pracy z grupą i społecznością,

Wspieranie Rodziny

Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny (Ośrodek Pomocy Społecznej) opracowała i uchwaliła w 2018 r. trzyletni Program Wspierania Rodziny w Gminie Czerwionka-Leszczyny na lata 2018-2020.

Głównym celem programu było tworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w Gminie i Mieście Czerwionka-Leszczyny. W osiągnięciu tego celu pomaga m.in. osoba asystenta rodziny. Rola asystenta rodziny polega na wzmożonej pracy z rodziną w celu niwelowania jej słabych punktów, nauczaniu jej zachowań, czynności - niejednokrotnie podstawowych tak, aby możliwe było zbudowanie bądź odbudowanie prawidłowego funkcjonowania rodziny, a pozostawienie w niej dziecka nie zagrażałoby jego rozwojowi. Asystenta rodziny zatrudnia kierownik jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną, lub podmiot, któremu gmina na podstawie art. 190 zleciła organizację pracy z rodziną. W Gminie Czerwionka-Leszczyny zadania te realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Rodzina przeżywająca trudności musi wyrazić zgodę na wsparcie ze strony asystenta rodziny i powinna brać aktywny udział w procesie zmiany. Zdarza się, że daną rodzinę do współpracy z asystentem zobowiązuje sąd. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwionce-Leszczynach w 2019r. zatrudniał 5 asystentów rodziny. Zatrudnieni asystenci posiadają wykształcenie wyższe. W tabeli nr 8 zawarto informacje dot. liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Od stycznia 2017 roku, zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, każda kobieta w ciąży i jej rodzina, rodziny w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko, kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu, kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych, mają prawo do skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny. Aby mogła skorzystać z tego rodzaju pomocy powinna złożyć stosowny wniosek do Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela nr 7: Rodziny objęte wsparciem asystenta w latach 2019-2020 (stan na 30.06.2020)

Wyszczególnienie	Ilość	
	2019	2020
Rok		
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	58	47
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	131	109
Liczba asystentów rodziny	5	5

Źródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyny

Pomimo podejmowanych przez instytucje pomocowe działań w celu poprawy funkcjonowania rodziny dochodzi czasem do sytuacji, w której konieczny jest odbiór dziecka i umieszczenie go w pieczy zastępczej. Do zadań Gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej. Tabela poniżej zawiera dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych w pieczy w 2019 oraz 2020r. (stan na 30.06.2020) oraz kosztów poniesionych przez gminę.

Tabela nr 8: Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2019 – 2020 (na 30.06.20r.) wraz z kosztami ponoszonymi przez Gminę

Wyszczególnienie	Wykonanie	
	2019	2020
Rok		
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej:	93	89
- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	22	15
- w rodzinach zastępczych	71	74
Odpłatność za pobyt w pieczy zastępczej:	478121,83	223220,4
- placówki opiekuńczo – wychowawcze	157514,51	69490,59
- rodziny zastępcze	320607,32	153729,81

Zródło: dane OPS Czerwionka-Leszczyzny

Placówki Wsparcia Dziennego

Dużym wsparciem dla rodzin są również Placówki Wsparcia Dziennego, znajdujące się w dzielnicy Czerwionka i dzielnicy Leszczyzny. W ich siedzibach funkcjonują również Kluby młodzieżowe. Dzieci uczęszczając do w/w placówek otrzymują pomoc edukacyjną, mają możliwość ciekawego spędzenia czasu wolnego oraz rozwijania własnych zainteresowań. Ponadto w placówkach prowadzone są zajęcia o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym, dzięki którym dzieci nabywają umiejętności budowania pozytywnych relacji rodzinnych i rówieśniczych. W roku 2019 do Placówki w dzielnicy Leszczyzny uczęszczało 62 wychowanków a w dzielnicy Czerwionka 78. W roku obecnym (stan na 30 czerwca 2020) do Placówki w dzielnicy Leszczyzny uczęszczało 50 wychowanków a w dzielnicy Czerwionka 58.

Placówki Wsparcia Dziennego znajdują się w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwionce-Leszczyźnie i należą do pionu Działu Profilaktyki. Od stycznia 2005 roku funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego w dzielnicy Leszczyzny, a od czerwca 2009 roku w dzielnicy Czerwionka. W ich siedzibach funkcjonują Kluby Młodzieżowe.

Działalność Placówek Wsparcia Dziennego finansowana jest w szczególności ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Placówki Wsparcia Dziennego przeznaczone są dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny i prowadzone są w formie opiekuńczej w tym świetlic i klubów zapewniając dziecku w szczególności:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w przezwyciężaniu trudności w nauce,
- udział w zajęciach tematycznych obejmujących profilaktykę uzależnień,
- naukę przestrzegania norm i zasad funkcjonowania w grupie,
- organizację czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych, wycieczek i biwaków, plenerowych imprez środowiskowych oraz rozwój zainteresowań,
- pomoc w sytuacjach kryzysowych np. szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych dziecka i jego rodziny,
- formowanie postaw społecznie pożądanych i pomoc w prawidłowym rozwoju ich osobowości,

nabywanie różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu,

- kształtowanie prawidłowych kontaktów dziecka z rodziną i środowiskiem,
- pomoc socjalną poprzez zapewnienie wychowankom jednego posiłku.

Placówki Wsparcia Dziennego w swojej działalności współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, pracownikami socjalnymi, asystentami rodzinnymi, kuratorami sądowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Sądem, a także z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz stowarzyszeniami i fundacjami.

Placówki Wsparcia Dziennego korzystają z pomocy wolontariuszy przy zapewnieniu opieki nad dziećmi i młodzieżą oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją powierzonych zadań.

Placówki Wsparcia Dziennego działają od poniedziałku do piątku od 9.00 do 17.00 (w czasie wolnym od zajęć szkolnych od 8.00 do 16.00), Klub Młodzieżowy działa od 17.00 do 19.00 w dniach nauki szkolnej. Czas otwarcia Placówek Wsparcia Dziennego dostosowany jest do potrzeb wychowanków i ich rodziców (opiekunów). Dzieci i młodzież uczęszczająca do Placówek Wsparcia Dziennego pochodzą głównie z rodzin, które nie są w stanie zapewnić im w pełni podstawowych potrzeb. Dysfunkcje te wynikają z negatywnego funkcjonowania społecznego. W rodzinach tych nierzadko występuje przemoc, bezrobocie, nadużywanie alkoholu. Dominujące objawy u dzieci uczęszczających do placówek to: bunt, łamanie norm i zasad, agresja fizyczna i słowna, niepowodzenia szkolne, oraz wycofywanie się z kontaktów społecznych, reagowanie lękiem, co zmierza do zamykania się w sobie.

Z doświadczeń wychowawców placówki wynika, iż praca z dziećmi i młodzieżą przynosi największe efekty, gdy do współpracy włączani są ich rodzice. W ramach tych działań wychowawcy organizowali indywidualne konsultacje i warsztaty z rodzicami, podczas których omawiali sytuację dziecka w placówce oraz zachęcali rodziców do dalszej współpracy poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach.

Klub Integracji Społecznej

Zadaniem Klubu jest przede wszystkim wspieranie osób bezrobotnych z terenu Gminy i Miasta Czerwionki-Leszczyn, a korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Formuła Klubu ma umożliwić wzrost aktywności życiowej, wyzwolenie się z bierności i uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami, na jakie napotykały osoby długotrwale bezrobotne.

Głównym celem KIS jest:

- minimalizowanie skutków bezrobocia,
- promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej,
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia np. w ramach prac społecznie użytecznych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia.

Klub Integracji Społecznej w Czerwionce-Leszczynach spełnia następujące funkcje:

- przygotowuje i prowadzi szkolenia i warsztaty oraz grupy wsparcia,
- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej,
- oferuje pomoc psychologiczną indywidualną i grupową,
- oferuje pomoc prawną,
- oferuje nieodpłatny dostęp do Internetu w celu poszukiwania pracy dla Klientów Klubu,
- oferuje pomoc w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych, oraz możliwość napisania ich na komputerze,
- oferuje dostęp do aktualnych ofert pracy oraz szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe.

W ramach Klubu zajęcia prowadzone są w formie indywidualnej i grupowej. Dla osób zakwalifikowanych do grup warsztatowych prowadzone są zajęcia aktywizujące. Zajęcia prowadzą terapeuci, psycholog, doradca zawodowy, konsultanci, informatyk.

Centrum Usług Społecznych

Centrum Usług Społecznych powstało w 2019r. w ramach projektu „Adaptacja zdegradowanego budynku na mieszkania socjalne i chronione oraz utworzenie Centrum Usług Społecznych”. W ramach projektu powstało 41 mieszkań socjalnych oraz 10 mieszkań chronionych. Mieszkania chronione przeznaczone są dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przede wszystkim dla ofiar przemocy w rodzinie oraz osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Podstawowe działania realizowane przez CUS za pośrednictwem pracowników socjalnych to:

- aktywizacja społeczna – prowadzenie warsztatów gospodarowania budżetem domowym, integracja

mieszkańców lokali socjalnych, mieszkań chronionych oraz pozostałych odbiorców CUS poprzez zajęcia m.in. na wolnym powietrzu (sportowe, rekreacyjne), wsparcie środowiskowe dzieci i młodzieży w ramach utworzonej świetlicy;

- aktywizacja zawodowa – spotkania z doradcą zawodowym (co najmniej raz w miesiącu) organizacja spotkań z pracodawcami (2 razy w roku);
- warsztaty rękodzielnicze – możliwość rozwoju nowych umiejętności, zainteresowań takich jak: robótki ręczne, rzeźba w drewnie, malowanie na szkłe itp. ;
- warsztaty komputerowe – możliwość bezpłatnego skorzystania z dostępu do komputera, internetu, nabycia umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych oraz poszukiwania ofert zatrudnienia;

W strukturze CUS do końca 2020r. realizowany jest projekt „Nasza przyszłość w naszych rękach”. Celem projektu jest wzrost aktywności i podniesienie jakości życia oraz przeciwdziałanie marginalizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z obszarów objętych Programem Rewitalizacji, poprzez dostęp do usług opiekuńczych i asystenckich oraz utworzenie Klubu Seniora. Grupę docelową stanowi 20 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem, w tym min. 10 osób z niepełnosprawnościami i 10 seniorów. Zadania w ramach projektu obejmują: usługi asystenckie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, utworzenie Klubu Seniora, poradnictwo prawne i psychologiczne.

II. Cele programu

Cel główny:

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe:

Tabela nr 9: Cele szczegółowe, zadania i wskaźniki

Cel 1: Poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez wsparcie w realizowaniu funkcji ekonomicznej oraz tworzenie warunków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb członków rodziny	
Zadania	Wskaźniki
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.	- Liczba osób i rodzin objętych pomocą oraz wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy • Zasiłek stały • Zasiłek okresowy • Zasiłek celowy • Zasiłki rodzinne z dodatkami • Zasiłek pielęgnacyjny • Świadczenia pielęgnacyjne • Świadczenia rodzicielski • Specjalny zasiłek opiekuńczy • Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka • Zasiłek dla opiekuna • Świadczenie wychowawcze 500+ • Fundusz alimentacyjny • Świadczenie za życiem

2. Zapewnienie posiłku uczniom, dzieciom i młodzieży oraz objęcie tą formą pomocy osób dorosłych zwłaszcza osób starszych, chorych i/lub niepełnosprawnych	- Liczba dzieci, uczniów i młodzieży korzystających z gorącego posiłku w placówkach oświatowych - Liczba osób/rodzin korzystających ze wsparcia w formie jednego gorącego posiłku - Liczba osób otrzymujących zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności - Liczba osób korzystających ze POPŻ
3. Objęcie pomocą w formie stypendiów szkolnych, wyprawek szkolnych	- Liczba przyznanych stypendiów szkolnych - Liczba uczniów otrzymujących jednorazowe świadczenie "dobry start"
4. Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) - Wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej
Cel 2: Dalszy rozwój sprawnego systemu interwencji kryzysowej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowej w rodzinach, w tym w rodzinach wychowujących dzieci	
1. Zapewnienie rodzinom profesjonalnej pomocy i wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych (rozwój sieci asystentów rodziny)	- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny - Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta - Liczba zatrudnionych asystentów
2. Zapewnienie pomocy i wsparcia kobietom w ciąży oraz rodzinom przeżywającym trudności w związku z pojawieniem się w rodzinie dziecka niepełnosprawnego	- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny "za życiem" - Liczba udzielonych rodzinom porad
3. Organizacja i finansowanie szkoleń dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji	- Liczba kursów, szkoleń, warsztatów - Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach
4. Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (w tym szkoleń np szkoła dla rodziców) osobom przeżywającym trudności	- Liczba i rodzaj poradnictwa specjalistycznego - Liczba udzielonych porad (treningów)
5. Zapewnienie pomocy rodzinom zagrożonym przemocą	- Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" - Liczba rodzin z dziećmi objętych procedurą NK - Liczba zakończonych procedur NK - Liczba zabezpieczonych dzieci w trybie art. 12a
6. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom	Liczba osób dorosłych i dzieci

(matkom z dziećmi) w przypadku stosowania wobec nich przemocy	- korzystających z mieszkań chronionych - Liczba matek z dziećmi korzystających z ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy - Liczba matek z dziećmi korzystających ze schronisk
7. Monitorowanie sytuacji rodzin w procesie wzmacniania lub odzyskiwania zdolności do prawidłowego funkcjonowania	- Liczba rodzin objętych pracą socjalną - Liczba wizyt monitorujących - Liczba kontraktów socjalnych
8. Współpraca z GKRPA w zakresie motywowania do podjęcia terapii i kierowania na leczenie uzależnień rodziców dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem	Liczba wniosków skierowanych do GKRPA dot. rodzin zagrożonych kryzysem spowodowanym uzależnieniem
9. Zapewnienie rodzinom wsparcia opiekuńczego poprzez utrzymanie funkcjonowania Placówek Wsparcia Dziennego	- Liczba wychowanków placówek wsparcia dziennego - Liczba uczestników klubu młodzieżowego
10. Zapewnienie rodzinom pomocy w sferze rozwoju aktywności zawodowej	- Liczba osób biorących udział w zajęciach Klubu Integracji Społecznej - Liczba osób korzystających z pomocy doradcy zawodowego - Liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych

III. Źródła finansowania

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IV. Monitoring programu

Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie opierał się na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwionce – Leszczynach. Zebrane informacje pozwolą na ocenę dotychczasowych oraz planowanie dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podejmowanych inicjatyw.

Monitoring będzie się odbywał w formie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodzin przedstawianego Radzie Miejskiej w Czerwionce- Leszczynach do dnia 31 marca każdego roku.

V. Odbiorcy Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny zamieszkujące Gminę i Miasto Czerwionka-Leszczyny, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzin, które na skutek różnych sytuacji życiowych znalazły się w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy przez placówki oraz instytucje, prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

VI. Realizatorzy programu

Głównym realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwionce - Leszczynach poprzez działalność asystentów rodziny, pracowników socjalnych, Zespołu Przeciwdziałania Przemocy, Placówek Wsparcia Dziennego przy współpracy z następującymi instytucjami:

Tabela nr 10. Instytucje współpracujące z Ośrodkiem Pomocy Społecznej przy realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Lp.	Instytucja	Zadania/zakres współpracy
1	Urząd Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rybniku	Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych . Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze. Prowadzenie Specjalistycznego Poradnictwa.
3	Sąd Rejonowy Rybnik Wydział IV Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Rybniku	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach „Niebieskie Karty”.
5	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6	Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez: • diagnozę problemu przemocy w rodzinie; • podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; • inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
7	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
8	Placówki Oświatowe	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach „Niebieskie Karty”.
9	Zakłady ochrony zdrowia	Opieka i profilaktyka zdrowotna.

		Podjęmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
10	Komisariat Policji	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny. Podjęmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
11	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy oraz lokalami użytkowymi i innymi nieruchomościami użyteczności publicznej, stanowiącymi własność Gminy i Miasta Czerwionki – Leszczyny: - zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych rodziny, - poprawa sytuacji rodzinno- bytowej - opiniowanie sytuacji rodzinnej przez pracowników OPS w celu pomocy w doborze odpowiedniego mieszkania
12	Miejski Ośrodek Kultury;	Prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej takich jak: - dystrybucja „Karty Seniora” (20% zniżki na imprezy organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury) - honorowanie „Karty Dużej Rodziny” (20% zniżki na imprezy organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury) - Prowadzenie w strukturach MOK „Uniwersytetu Trzeciego Wieku” dla słuchaczy chcących poszerzać swoje horyzonty (brak ograniczeń wiekowych i terytorialnych) - organizowanie imprez rodzinnych takich jak: Mikołajki, Dzień Dziecka, Turniej Kół Gospodyń Wiejskich - zachęcanie i przedstawianie przez pracowników OPS form aktywizacji kulturalnej mieszkańców
13	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Upowszechnianie i popularyzacja sportu, kultury fizycznej i turystyki wśród mieszkańców m.in. organizacja: - wycieczek krajowych i zagranicznych dla rodzin - programu „Ferie z MOSIR-em” (darmowy wstęp na basen) - zimowych wyjazdów na narty dla rodzin - festynów, Dnia Dziecka MOSIR również honoruje „Kartę Dużej Rodziny” oraz „Kartę Seniora” co przekłada się na przyznawanie zniżek na wyjazdy, wstępy na basen, turnieje, karnety rodzinne. Dla osób z niepełnosprawnościami przyznawany jest również bilet na basen za 1zł oraz dla opiekuna w/w osoby. Aktywizowanie rodzin przez pracowników OPS do uczestnictwa w w/w aktywnościach.
14	Organizacje pozarządowe	Promowanie aktywności dorosłych, dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej rekreacyjnej i kulturalnej. Aktywizacja mieszkańców.
15	Parafie z terenu gminy	Prowadzenie działalności charytatywnej (pomocowej): • zbiórki charytatywne • dożywianie dzieci

BIBLIOGRAFIA

1. M. Łobocki, *Teoria wychowania w zarysie*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005, s. 310.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (t.j.Dz.U.2020.poz.821), art. 176